

656

Ա - 79

Հ. Ս. Խ. Հ.

„ԱՎՏՈՂՈՐ“

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1929

ՅԵՐԵՎԱՆ

21 FEB 2013

4 AUG 2010

656

U-73

UV

Հրատարակված ՀՄՆՀ ժող-
կամխորհի կողմից 1928 թ.
5 հոկտեմբերի (Արձանա-
գրութուն № 27 § 1

1892

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՎՏՈՍՈՒԿԻՆԻՋՄԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆԸ ՈՒՄԱՆԱԿՈՂ
ՅԵՎ Հ. Ս. Խ. Հ.-Ի ՃԱՆԱՊԱՐԶՆԵՐԻ ԲԱՐԵԼԱՎ-
ՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ,
ԿՔՃԱՏԱԾ «ԱՎՏՈՂՈՐ».

1. ԸՆԳԻՏԱԳՈՐ ԻՄՈՒՆԵԲԵՐ

§ 1. Ավտոմոբիլիզմի զարգացմա-
նը ոժանդակիչ յեվ Հ. Ս. Խ. Հ.-ի
հանապարհների բարելավման համար
կազմակերպվող կրճատված «Ավտո-

15033-57

դոր՝ ընկերությունը նպատակ է
դրել հիմնորեն խորացնելու ավտո-
մոբիլային Տեղական Տրանսպորտի
յեվ այլ տեսակի մեխանիկական մի-
ջոցների հաղորդակցության զաղա-
փարը յեվ նույնպես կազմակերպե-
լու յեվ բարելավելու համար:

§ 2. § 1-ում ցույց տված նպա-
տակի իրագործման համար՝ ընկե-
րությանը հետեվյալ իրավունքներն
է տրվում.

ա) Հ. Ս. Խ. Հ.-ի սահմաններում
կազմակերպել բաժանմունքներ յեվ
կոլլեկտիվներ:

բ) Ավտոտրանսպորտի յեվ ճա-
նապարհային գործի գիտելիքները,
մասսաների մեջ տարածել, խմբական
պարապմունքների, զրույցների, զե-
կույցների հրապարակային վիճաբա-

նությունների, միտինգների, եկս-
կուրսիաների միջոցով:

գ) Հրատարակել լրագիր, գրքեր,
բրոշյուրներ յեվ այլն:

դ) Ընկերության անդամներին ու-
սուցանել, թե ինչպես վարվել մեքե-
նայի հետ յեվ նրան կառավարել:

յե) Ավտոմեքենաների, մոտոցի-
կլետների, մոտորների յեվ նրանց
հատուկ զանազան պարագաների
պահանջը հայտնաբերել:

զ) Աջակցել խորհրդային ավտո-
մոբիլային, մոտոցիկլետային յեվ
մոտորո կառուցման արդյունաբե-
րության զարգացմանը:

է) Աջակցել ճանապարհների շի-
նարարության յեվ ճանապարհային
արդյունաբերության զարգացմանը:

ը) Աջակցել մատակարարման յեվ

արդյունաբերութեան վաճառման կազմակերպելու գործին:

թ) Աջակցել ավտոտրանսպորտի յեվ ճանապարհի գործին հատուկ զանազան մասնագետների կադրերի ստեղծման գործին:

ժ) Կազմակերպել գիտական հիմնարկներ, աջակցել հետախուզիչ աշխատանքներին յեվ նմանապես խրախուսել գիտական հետազոտութիւնների յեվ գյուտերի, ավտոմոտորտրանսպորտի յեվ ճանապարհային գործի բնագավառում:

ի) Ավտոտրանսպորտի յեվ ճանապարհային գործի զարգացման համար կազմակերպել, ցուցահանդեսներ, համագումարներ յեվ խորհրդակցութիւններ:

լ) Ոժանդակել մոտոսպորտին

(ավտոմոբիլային, մոտոցիկլետային յեվ մոտոքրային) կազմակերպելով փորձեր, մրցութիւն վազբի միջոցով:

խ) Մասնակցել ավտոմեքենայի, մոտորի յեվ նյութերի ներմուծման պլանի մշակման:

ծ) Մասնակցել ավտոմոբիլային ճանապարհների տնտեսութեան յեվ կոմմունալ ավտոտրանսպորտի (ավտոմոբիլային յեվ տակսոմոտորային յերթեվեկութիւն) կազմակերպման գործին:

§ 3. Ընկերութիւնը ոգտվում է իրավաբանական անձին հատուկ իրավունքներով յեվ կարող է յուր դրամական միջոցներն ունենալ՝ սեփականութիւն ձեռք բերել, ամեն տեսակի գույք, որենքով վերցնել

իրեն պատկանյալ գույքը, գրավ դր-
նել կամ վաճառել, պայմաններ կըն-
քել, համաձայնություն կայացնել,
ամեն տեսակի պարտավորու-
թյուններ ընդունել, վորոնց թվում
յեւ մուրհակներ տալ, դատարանում
հայց հարուցել յեւ պատասխանել,
որենքով նախատեսնված կարգի սահ-
մաններում կամավոր կերպով դրամ
հավաքել, նվիրատվության մասնակ-
ցել յեւ ընդհանրապես կատարել ըն-
կերության գործնեությանը հատուկ
իրավաբանական բոլոր գործողու-
թյուններ:

§ 4. Ընկերությունը ունի հատուկ
կնիք յուր անունը վրան խորագըր-
ված:

§ 5. Ընկերության գործնեությու-
նը տարածվում է Հ. Ս. Խ. Հ.-ի սահ-
մաններում:

§ 6. Ընկերությանը իրավունք է
տրվում բաժանմունքներ բաց անե-
լու Հ. Ս. Խ. Հ.-ի վորոշ շրջանում,
ընկերության նպատակներն իրագոր-
ծելու համար:

2. ԸՆԿԵՐՈՒՅԱՆ ԿԱԳՄԸ ԵՎ ՏՐԱ ԱՆ- ԳԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆԳՆԵՐԸ ՈՒ ՎԱՐ- ՏԱԿԱՆՈՒՅՈՒՆՆԵՐԸ

§ 7. «Ավտոդոր» ընկերությանը
անդամ կարող է լինել 18 տարեկան
հասակ ունեցող այն բոլոր քաղաքա-
ցիները, վորոնք ոգտվում են ձայնի
իրավունքով յեւ յենթարկվում ըն-
կերության կանոնադրությանը յեւ
մուծում են անդամավճար՝ յեւ նույն-
պես պետական հիմնարկներն ու ձեռ-
նարկները, կոոպերատիվ պրոֆեսիո-

նալ յեվ այլ հասարակական կազմակերպությունները:

§ 8. Ընկերության մեջ մտնող անդամները անմիջապես մուծում են մուտքի վճար յեվ բացի այդ յուրաքանչյուր տարի անդամավճար՝ հետեվյալ չափերով.—

ա) Ֆիզիկական անձերը վճարում են 1 ռ.

ԾԱՆՈԹ.— Կարմիր բանակայինները յեվ նույնպես թոշակավոր ուսանողները, վորպես անդամավճար մուծում են 50 կ. իսկ մուտքի վճարից ազատ են:

բ) Նախնական կողլեկտիվներն ու կոոպերատիվները 25 ռ.

գ) Չեռնարկները, հիմնարկներն ու կազմակերպությունները 100—500 ռ. ըստ իրենց կարողության չափի:

ԾԱՆՈԹ.— Մուտքի փայի չափը հավասար է անդամավճարին:

§ 9. Ընկերության յուրաքանչյուր անդամ պարտավոր է ակտիվ կերպով մասնակցելու նրա աշխատանքներին, աջակցելու նրա գաղափարների ու նախաձեռնությունների տարածմանը, հասարակության լայն խավերի մեջ, միաժամանակ ձգտելով գրավել նոր անդամներ:

ԾԱՆՈԹ.— Պետական հիմնարկները, կոոպերատիվ, պրոֆեսիոնալ յեվ այլ հասարակական կազմակերպությունները ընկերության աշխատանքներին մասնակցում են իրենց ներկայացուցիչների միջոցով:

§ 10. Ընկերության անդամները

ժողովներին յեվ խորհրդակցություններին վեռական ձայն ունին յեվ նույնպես իրավունք, ընկերության վարչության մարմինների մեջ, թե ընտրելու յեվ թե ընտրվելու:

§ 11. Ընկերության անդամներին անդամագրքույկ ե տրվում:

§ 12. Ընկերության կազմից անդամների դուրս գալը, տեղի յե ունենում անձնական դիմումով, կամ ընկերության համագումարի կողմից վորոշված ժամկետին անդամավճարը չմտցնելու դեպքում, յերբ յերեվան են հանվում արտաքսվելիք անդամի կողմից ընկերությանը արատավորող վարմունք, կամ քրեյական կարգով հետապնդվող վորյեվե գործողություն:

Յ. ԸՆԿԵՐՈՒՅՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

§ 13. Դրամարկղի միջոցները կազմում են՝ ա) մուտքի յեվ անդամափայի վճարներից, բ) գույքի մուտքի յեկամուտից, դասախոսություններից, եկսկուրսիաների, կանոնադրությամբ նախատեսնված ընկերության այլ գործողությունից, գ) պետական յեվ հասարակական կազմակերպություններից յեվ նույնպես այլ յեկամուտներից:

§ 14. Ընկերության միջոցների ծախսուվը, տեղի յե ունենում ըստ տարեկան նախահաշվի յեվ հրահանգի, հասաատված ընկերության խորհրդի կողմից:

§ 15. Այն գումարները, վորոնք հատուկ կոչում ունեն յեվ առանձ-

նացված են նվիրատուի հայտարարութեան համաձայն, կամ այլ շարժառիթներով յեւ պատճառաբանութեամբ, այլ նպատակների համար ծախսման յենթակա չեն:

4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐԻՅ ՄԱՐՄԻՑԵՐԸ

§ 16. Հ. Ս. Խ. Հ. ի «Ավտոդոր» ընկերութեան կենտրոնական վարչութեան մարմինները կազմում են.—

ա) Ընկերութեան համահայաստանյան համագումարը,

բ) Ընկերութեան խորհուրդը, վորը պիտի Յերեւանում լինի,

գ) Ընկերութեան խորհրդի նախագահութիւնը:

§ 17. «Ավտոդոր» ընկերութեան համահայաստանյան համագումարը

ընկերութեան վարչութեան գերագույն մարմինն է հանդիսանում:

Ընկերութեան համագումարները լինում են ա) հերթական. հրավիրվում է ընկերութեան խորհրդի կամ նախագահութեան նախածնունութեամբ, վոչ ավելի քան տարեկան մեկ անգամ յեւ բ) արտակարգ, վորը հրավիրվում է վերստուգիչ հանձնաժողովի պահանջմամբ, կամ ընկերութեան տեղական կազմակերպութիւնների վոչ սակավ քան $\frac{1}{3}$ մասի գրավոր հայտարարութեամբ:

Հրավիրման ժամանակը, ներկայացուցչութեան նորման, համագումարի որակարգը, վորոշվում է ընկերութեան խորհրդի կողմից յեւ այդ մասին հրատարակվում Հ.Ս.Խ.Հ-ի կենտօրոժկումի պաշտոնական որգա-

նում վոչ ուշ քան մեկ ամիս մինչև
համագումարի գումարվելը:

§ 18. «Ավտոդոր» ընկերության
համահայաստանյան համագումարի
անելիքների մեջ մտնում են:

ա) Ընկերության խորհրդի, վե-
րաստուգիչ հանձնաժողովի հաշվե-
տվությունների յեվ զեկուցումների
վերաքննությունը յեվ հաստատումը:

բ) Վերանայում այն խնդիրների,
վորոնք վերաբերվում են ընկերու-
թյան կանոնադրության փոփոխում-
ներին յեվ լրացումներին:

գ) Ընկերության խորհրդի յեվ
վերաստուգիչ հանձնաժողովի ընտ-
րությունները:

դ) Ընկերության գործերին վե-
րաբերյալ այն բոլոր խնդիրների լու-
ծումը, վորը համահայաստանյան

համագումարի վորոշմամբ, նրա իրա-
վատության կհատկացվեն:

ԾԱՆՈԹ. — Համագումարում
բոլոր խնդիրները վճռվում են
ծայների հատուկ մեծամաս-
նությամբ:

§ 19. «Ավտոդոր» ընկերության
խորհուրդը, ընտրվում է ընկերու-
թյան համահայաստանյան համա-
գումարում վորոշ թիվ անդամներով,
մի ժամանակամիջոցի համար, վորը
վորոշում է նույն համագումարը:

ԾԱՆՈԹ. — Մինչև վ ընկերու-
թյան 1-ին համահայաստանյան
համագումարը, ընկերության
կանոնադրության հաստատու-
մից հետո, հրավիրվում է հիմ-
նադիր ժողով, վորը յեվ ընտ-
րում է ժամանակավոր խոր-
հուրդ:

վունք ունեն մասնակցելու, վարչության մարմինների բոլոր նիստերին, ինչպես հանրապետության, նույնպես յեվ «Ավտոդոր» ընկերության տեղական կազմակերպությունների վճռողական ծայնի իրավունքով:

§ 24. «Ավտոդոր» ընկերության խորհուրդը յուր միջից նախագահությունն և ընտրում, նախապես վորոշելով նրա կազմը, այնքան ժամանակամիջոցով, վորքան լիազորված և խորհուրդը, խորհրդի նախագահությունը, խորհրդի նիստերի ընդհարումների ժամանակ «Ավտոդոր» ընկերության գերագույն ղեկավարող մարմինն և հանդիսանում:

§ 25. Խորհրդի նախագահությունը, հրավիրվում և վոչ ավելի քան ամիսը մեկ անգամ:

§ 26. Խորհրդի նախագահությանն յենթակա յեն «Ավտոդոր» ընկերության բոլոր գործերի ստացվածքի, ձեռնարկությունների յեվ միջոցների կառավարությունը յեվ ընկերության բոլոր փունկցիաների իրագործումը, ընկերության նպատակների յեվ խընդիրների համածայն:

§ 27. «Ավտոդոր» ընկերության ընթացիկ գործերի վարման համար խորհուրդը ստեղծում և բաժանմունքներ, վորոնք գործում են համածայն խորհրդի կողմից հաստատված առանձին կանոնադրության:

5. ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԱՆՈՒՆԳՆԵՐԸ

§ 28. Կանոնադրության 6-րդ պարագրաֆում նախատեսնված «Ավ-

տողոր» ընկերության տեղական բա-
ժանմունքները կազմակերպվում են
ընկերության նախագահության նա-
խածեռնությամբ կամ նրա նվիրա-
ծումով пожелТВОյերբ այդ մասին հայ-
տարարությունն և արվում տեղական
հաստատությունների, կազմակեր-
պությունների կամ տեղական մի
խումբ բնակիչների կողմից, վորոնց
թիվը պիտի լինի վոչ պակաս քան 10
հոգի:

ԾԱՆՈԹ.— Յերեվանում, ըն-
կերության Յերեվանյան բա-
ժանմունքի վարչության բոլոր
իրավունքները յեվ պարտակա-
նությունները, դրվում են ըն-
կերության խորհրդի վրա, մին-
չեվ վոր վերջին-ի խորհրդի կող-
մից առանձին վորոշում չունե-
նա այդ մասին:

§ 29. Ընկերության գերագույն
պարտականությունն և կոլլեկտիվ-
ների կազմակերպումը, թե տե-
րիտորիայի յեվ թե ձեռնարկու-
թյունների ու հաստատությունների
մեջ:

ԾԱՆՈԹ.— Կոլլեկտիվների
կազմակերպությունները կա-
տարվում և միմիայն ընկերու-
թյան բաժանմունքի թույլտ-
վությամբ:

§ 30. Ընկերության խորհրդի կող-
մից լիազորված անձնավորությունը
բաժանմունքի անդամների ընդհա-
նուր ժողով և հրավիրում, վորը
վարչությունն և ընտրում մի տարի
ժամանակով:

§ 31. Բաժանմունքները գործում

են ընկերության խորհրդի ղեկավարությամբ:

§ 32. Ընկերության բաժանմունքի գերագույն որգանն ե հանդիսանում, ընկերության տվյալ բաժանմունքի անդամների ընդհանուր ժողովը, իսկ ժողովների միջանցքում՝ վարչությունը:

§ 33. Ընկերության բաժանմունքի վարչությունը, իրագործում ե ընկերության հահահայաստանյան համագումարների վորոշումները յեվ բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի վորոշումները միաժամանակ ի կատար ածելով ընկերության խորհրդի ղիրեկտիվի բնույթ կրող վորոշումները:

§ 34. Ընկերության բաժանմունք-

ները պարտավոր են խորհրդին ներկայացնել, ընդհանուր ժողովների յեվ վարչության նիստերի արձանագրությունները յեվ տարեկան հաշիվները ի թիվս դոցա դրամական հաշիվետվությունը, վերստուգիչ հանձնաժողովի արձանագրության յեվ գրավոր բացատրության հետ:

§ 35. Անդամավճարներ/ց յեվ այլ աղբյուրներից ստացված յեկամուտը բաժանմունքները գործադրում են իրենց կարիքների վրա, ի բացառյալ այն մասի, վորը պիտի ուղարկվի ընկերության խորհրդին:

§ 36. Բաժանմունքները ընկերության խորհրդի թույլտվությամբ ընկերության կնիքի նման—իրենց կնիք ունեն, բաժանմունքի անվան փորագրությամբ:

§ 37. Բաժանմունքները գործում են սույն կանոնադրությամբ յեվ այն հրահանգների հիման, վորը ընկերությունն և հաստատում:

6. ՎԵՐԱՏՈՒԳԻՅ ԿԱՆՃՆԱԺՈՂՈՎ

§ 38. «Ավտոդոր» ընկերության վերստուգիչ հանձնաժողովը ընտրվում և ընկերության համահայաստանյան համագումարի կողմից յեվ այն պատգամավորներից, վորոնք չեն մտնում խորհրդի կազմի մեջ յեվ ըստ համագումարի վորոշման թվով վոչ պակաս քան 3 հոգի յեվ 2 թեկնածու:

§ 39. Վերստուգիչ հանձնաժողովը վերստուգման և յենթարկում ընկերության բոլոր մարմինները, հաստատությունները, ձեռնարկություն-

ները յեվ կազմակերպությունները յեվ նոցա գործնեյությունը, թե ֆինանսական ու տնտեսական կողմից թե առհասարակ ինչպես են դրված աշխատանքները ու ինչպես են կիրառված բարձրագույն մարմինների վարչությունների վորոշումները:

ԾԱՆՈԹ.— Վերստուգման կարգը մշակում և ընկերության խորհրդի կողմից:

§ 40. Վերստուգիչ հանձնաժողովը յուր գործնեյության մասին հաշվետվություն և ներկայացնում ընկերության համահայաստանյան համագումարին: Իսկ համագումարների ընդմիջումներին վերստուգիչ հանձնաժողովը ընկերության ապարատի աշխատանքում յուր նկատած թերությունների յեվ չարանպատակ գոր-

ծերի մասին տեղեկացնում ե ընկերության խորհրդին կամ նրա նախագահության, յուր նկատառումներով հանդերձ:

§ 41. Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները իրավունք ունեն ներկա գտնվելու խորհրդի նախագահության բոլոր նիստերին, նույնպես յեվ ընկերության տեղական կազմակերպություններին խորհրդատու ծայնով:

§ 42. ՀՍԽՀ-ի «Ավտոդոր» ընկերության լիկվիդացիան կարող ե տեղի ունենալ ՀՍԽՀ-ի կառավարության կարգադրությամբ կամ ընկերության համահայաստանյան համագումարների վորոշմամբ, վորը պիտի բաղկացած լինի ընկերության անդամների $\frac{2}{3}$ մասից:

ԾԱՆՈԹ.— Ընկերության տեղական կազմակերպությունները կարող են լիկվիդացիայի յենթարկվել կառավարական որդանների կարգադրությամբ, ընկերության խորհրդի յեվ ընկերության ընդհանուր ժողովների վորոշմամբ, համաձայնված ընկերության խորհրդի հետ:

§ 43. Ընկերության գույքի լիկվիդացիան կատարվում ե կառավարական մարմինների կամ ընկերության համագումարի կողմից նշանակված լիկվիդացիոն հանձնաժողովի միջոցով:

§ 44. «Ավտոդոր» ընկերության լիկվիդացիայի դեպքում նրա բոլոր պարտքերը վճարելուց մնացած ստաց-

վածքը, անցնում ե ՀՍԽՀ-ի կառավարության: Ընկերության տեղական կազմակերպությունների լիկվիդացիայի դեպքում, նրանց ստացվածքը անցնում ե ի տնօրինություն ընկերության բարձրագույն կազմակերպություններին:

Իսկականի հետ ճիշտ ե՝

Ընկերության Խորհրդի Նախագահի
տեղակալ՝ **Ն. Բերբերյան**

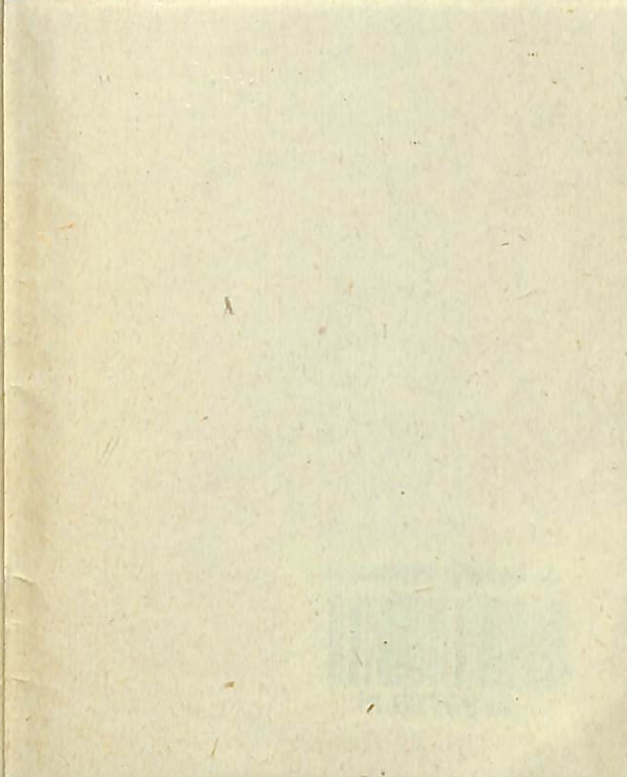
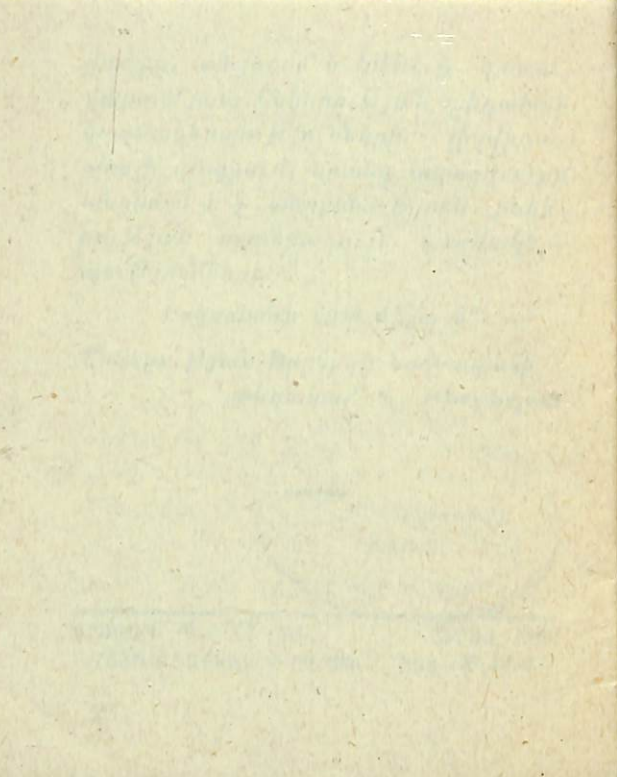

ԳՐԱՌԱՊ. № 1729 (Բ)

ՏԻՐԱԺ 1000

ՀԱՅՊՈԼԻԳՐԱՖԻ Զ-ՐԴ ՏՊ.

ՊԱՏ. № 1973

« Ազգային գրադարան

NL0276864

24.070